

APAĻĀ GALDA DISKUSIJA ENERGOEFEKTIVITĀTES FINANSĒŠANA LATVIJĀ 2019. GADA 10. APRĪLĪ RĪGĀ

Diskusiju organizē Eiropas Komisija partnerībā ar LR Ekonomikas ministriju un ANO Vides finansēšanas iniciatīvu

Norises vieta: Grand Poet viesnīca, Raiņa bulvāris 5/6, Rīga.

Otrās nacionālās apaļā galda diskusijas mērķis ir turpināt dialogu starp galvenajām ieinteresētajām pusēm Latvijā par finansējuma piesaisti energoefektivitātes projektiem un noteikt kopīgos uzdevumus un potenciālos uzlabojumus, kas būtu panākami esošajā politikas kontekstā un uzņēmējdarbības praksē. Šajā dokumentā ir iekļauts pasākuma programma un diskusiju tēmas. Ja Jums ir interese un iespēja piedalīties šajā pasākumā, lūdzu, reģistrējieties, izmantojot šo [saiti](#), līdz piektdienai, 5. aprīlim (ieskaitot). Lūdzam ievērot, ka organizatori patur sev tiesības veikt korekciju reģistrācijas datus līdzsvarotu grupu veidošanai. Dalība ir bez maksas.

Pasākums ir turpinājums pirmajai apaļā galda diskusijai, kas notika 2018. gada 26. aprīlī un pulcēja kopā ieinteresētās puses no energoefektivitātes un finanšu nozares. Ar pasākuma materiāliem, tostarp prezentācijām un diskusijas secinājumiem, var iepazīties, atverot šo [saiti](#).

Reģionālā ievadkonference energoefektivitātes finansēšanai Lietuvā, Latvijā un Igaunijā notika Rīgā, 2016. gada 11. novembrī. Šī pasākuma prezentācijas un materiāli meklējami [šeit](#). Šo iepriekš notikušo pasākumu materiāli noderēs gatavojoties otrajai nacionālā līmeņa apaļā galda diskusijai.

Nacionālā apaļā galda diskusija notiek iniciatīvas “Gudrs finansējums viedām ēkām” (*Smart Finance for Smart Buildings*) ietvaros, kuras kontekstā Eiropas Komisijai organizē Ilgtspējīgas enerģijas investīcijām veltītu forumu sēriju ar mērķi palielināt valsts un privāto pušu resursus un sadarbību, lai veidotu liela mēroga investīciju programmas un finansēšanas plānus energoefektivitātes uzlabošanai. Plānots, ka šie Ilgtspējīgas enerģijas investīciju (IEI) forumi aptvers vairāk nekā 30 dažādus pasākumus, kas laikā posmā no 2016. līdz 2019. gadam varētu notikt līdz 15 dalībvalstīs. Informācija par jau notikušajiem un turpmākajiem pasākumiem ir atrodamā IEI Forumu [interneta vietnē](#).

Programma

9:00 Dalībnieku reģistrācija

9:30 Ievada plenārsēde

Moderators – Reinis Āboltiņš

Dalībnieku sveikšana un pašreizējā stāvokļa raksturojums energoefektivitātes finansēšanā Latvijā

Dzintars Kauliņš, Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks

Ievadvārdi

Reinis Bērziņš, Altum valdes priekšsēdētājs

Rinalds Muciņš, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs

Lelde Kiela-Vilumsone, Enerģētikas Ģenerāldirektorāts, Eiropas Komisija

Sanda Liepiņa, Latvijas Finanšu nozares asociācijas vadītāja

Jautājumi un atbildes

Moderatora ievadvārdi apaļā galda diskusijām

10:30 Kafijas pauze

11:00 Paralēlās sesijas par energoefektivitātes finansēšanu

1. tēma. Energoefektivitātes pakalpojumu līgumu pielietošana publiskajā sektorā

Moderators – Reinis Āboltiņš

2. tēma. Dzīvojamo ēku atjaunošana

Moderators – Ansis Bogustovs

3. tēma. Privāto investīciju piesaistīšana energoefektivitātes uzlabošanai

Moderators – Ivars Golsts

13:00 Pusdienas

14:00 Paralēlās sesijas par energoefektivitātes finansēšanu (turpinājums)

15:30 Pasākuma dalībnieku informēšana par apspriesto katrā no paralēlajām sesijām

15:45 Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam – projekta prezentācija.

Dzintars Kauliņš, Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks

16:00 Noslēguma plenārsēde

Informācija par diskusijām paralēlajās sesijās un ideju/risinājumu apspriešana saistībā ar NEKP

16:20 Noslēguma paneļdiskusija

Dzintars Kauliņš, Ekonomikas ministrijas Valsts sekretāra vietnieks

Alda Ozola, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts sekretāra vietniece

Karīna Miķelsone, Ādažu pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāja

Kaspars Osis, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Enerģētikas komitejas priekšsēdētājs

17:00 Pasākuma noslēgums

I TEMATISKĀ SESIJA. Energoefektivitātes pakalpojumu līgumu (EPC) pielietošana publiskajā sektorā

Mērķis ir noteikt vissvarīgākās vajadzības un iespējas EPC ieviešanai sabiedriskajā sektorā un izpētīt iespējamās dalībniekus, risinājumus un konkrētos finanšu instrumentus, kas varētu veicināt koncepcijas ātrāku ieviešanu. Sesija būs veltīta esošo iniciatīvu attīstīšanai un izmantošanai, lai stimulētu EPC koncepcijas plašāku ieviešanu sabiedriskā sektora ēku būvniecībā. Runāsim arī par aktualizētajiem Eurostat grāmatvedības noteikumiem EPC vajadzībām un valsts institūciju kapacitātes stiprināšanu, kā arī inovatīviem struktūrfondu plānošanas veidiem. Plānots gūt izpratni par to, kā turpmāk veicināt EPC koncepciju sabiedriskā sektora ēku būvniecībā, ņemot vērā prezentācijas un sesijā izvērsto diskusiju.

Moderators – Reinis Āboltiņš

Referenti

Prezentācijas

1. Robert Pernetta, Eiropas Investīciju banka – Pamatnostādnes EPC attīstīšanai, tostarp ārpusbilances uzskaites izmantošana, lietojot EPC statistiskās uzskaites praktisko rokasgrāmatu *Eurostat* vajadzībām un struktūrfondu izmantošana EPC tirgus atbalstam.
2. Miguel Casas, EnerInvest – Beļģijas piemērs strukturētai pieejai sabiedriskā sektora ēku renovācijā, izmantojot EPC.
3. Gunta Cekule – Accelerate SUNSHINE projekta pieredze Latvijā, tostarp juridisko un tirgus barjeru radītie ierobežojumi.
4. Karīna Miķelsone, Ādažu pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāja – jaunākie pētījumi par EPC ieviešanu sabiedriskā sektora ēku vajadzībām saskaņā ar A2020 SUNSHINE projektu.

Jautājumi

1. Ko dod EPC statistiskās uzskaites praktiskā rokasgrāmata EPC koncepcijas izmantošanai sabiedriskā sektora ēku vajadzībām un ko vēl var darīt koncepcijas veicināšanai (likumdošanas un tirgus prakses ziņā)?
  2. Kādas iespējas var izmantot struktūrfondu plānošanā, lai vienkāršotu EPC ieviešanu sabiedriskajā sektorā un pakāpeniski piesaistītu privāto kapitālu?
  3. Ko varam mācīties no Beļģijas piemēra EPC attīstīšanai, un kurus elementus varētu piemērot Latvijas kontekstā?
  4. Kādi ir šķēršļi un iespējas, ko redzam Accelerate SUNSHINE projektā?
  5. Ko rāda pētījumi Ādažu pašvaldībā, un kādas perspektīvas sniedz Accelerate SUNSHINE pieredze EPC koncepcijas piemērošanai visā valsts līmenī?
  6. Kā atbalstīt EPC tirgus attīstību ar ES struktūrfondu palīdzību?
- Grupas diskusija par to, kā veicināt EPC sabiedriskā sektora ēku būvniecībā?
7. Kā turpmāk veicināt EPC projektu īstenošanu publiskajā sektorā, ņemot vērā prezentācijās un sesijā izvērsto diskusiju, ieskaitot finanšu aspektus – privātā un publiskā finansējuma apvienošanu?

Kopsavilkums par to, kā virzīties tālāk – likumdošanas aspekti un īpašās iniciatīvas praksē

II TEMATISKĀ SESIJA. Dzīvojamo ēku atjaunošana

Šīs sesijas mērķis ir apspriest konkrētus risinājumus energoefektīvas ēku renovācijas straujākai īstenošanai dzīvojamo ēku segmentā. Viens no uzdevumiem ir izpētīt to, kā ieviest integrētus mājokļu renovācijas pakalpojumus, ko sniegtu uzticami tirgus dalībnieki, nodrošinot labāku motivāciju mājokļu īpašniekiem. Turpmākajiem pakalpojumiem vajadzētu aptvert visu "ceļu", kas jānoiet klientiem no tehnisko un sociālo aspektu izvērtējuma, izpildītāja nolīgšanas, finansējuma nodrošināšanas līdz darbu uzraudzīšanai un kvalitātes kontrolei. Ideja, kuru izvirzīja iepriekšējā apaļā galda apspriedē un ko varētu turpināt, bija radīt vienas pieturas aģentūru progresu veicināšanai, tostarp nodrošinot vajadzīgo ilgtermiņa atbalstu daudzdzīvokļu ēku un/vai privātmāju renovācijai. Sesijas pirmajā daļā mēs pētīsim to, kāds varētu būt pašvaldību vai pašvaldību uzņēmumu atbalsts ēku renovācijas virzītājiem, turpretim otrā daļā būs veltīta diskusijai par to, kas vajadzīgs vienas pieturas aģentūras izveidošanai un vai ir pamats ELENA projekta ieviešanai šī procesa atbalstam Latvijā.

Moderators – Ansis Bogustovs

Prezentācijas

1. Siltumapgādes uzņēmuma "Salaspils Siltums" piemērs – Renāte Bražinska, projektu vadītāja.
2. Valkas Namsaimnieks piemērs, daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas procesu uzsākšana Valkas pilsētā – Ivo Meļķis, valdes loceklis.
3. Liepājas namu apsaimniekošanas uzņēmuma Liepājas namsaimnieks piemērs. Dzīvokļu īpašnieku iesaistes aspekts un finansēšanas pieeja – Toms Cīrulis, Projektu vadītājs.
4. Altum pieredze DME programmā. Ingus Salmiņš, Energoefektivitātes programmu departamenta vadītājs, ALTUM
5. Vienas pieturas aģentūras koncepcija un ELENA programmas perspektīvā šāda projekta uzsākšanas atbalstam Latvijā – Reinhard Six, Eiropas Investīciju banka.

Jautājumi

1. Pirmais svarīgākais jautājums (kas skarts pirmajās trīs prezentācijās) ir, kā pašvaldības vai pašvaldību uzņēmumi var palīdzēt saviem iedzīvotājiem, tostarp juridiskajā un finanšu aspektā?
2. Otrs svarīgākais jautājums (kas skarts ceturtajā prezentācijā) ir, kas vajadzīgs, lai Latvijā ieviestu vienas pieturas aģentūru, tostarp organizatorisko un finansiālo prasību ziņā, un vai ir pamats ELENA projekta uzsākšanai šī procesa atbalstam?

Kopsavilkums par to, kā virzīties tālāk – likumdošanas aspekti un īpašās iniciatīvas praksē

III TEMATISKĀ SESIJA. Privāto un publisko investīciju piesaistīšana energoefektivitātes uzlabošanai

Mērķis ir apspriest, kā uzlabot energoefektivitātes paaugstināšanas regulatīvo un finanšu ietvaru, tajā skaitā apvienot privātās un publiskās investīcijas, palielinot projektu īstenošanas apmērus. Pirmajā sesijas daļā tiks runāts par Ziemeļvalstu pieredzi energoefektivitātes projektu finansēšanā publiskajā sektorā, bet otrajā daļā – par izaicinājumiem un priekšlikumiem privāto un publisko investīciju palielināšanai plaša mēroga energoefektivitātes projektu īstenošanai.

Plānots arī attīstīt pirmajā apaļā galda diskusijā izteiktās domas par to, ka jāizrauga vienots “karognesējs” saziņai ar ieinteresētajām pusēm un starptautiskajām finanšu institūcijām, jārosina izmaiņas tiesību aktos un jāveido pilotprojekti, kā arī jāveicina standartizēta pieeja līgumiem un jānovērš sektorā esošie riski. Plānots noteikt praktisko soļus, ko turpmāk var veikt, lai veicinātu dialogu starp energoefektivitātes un finanšu sektoru, tostarp dialogu par īpašiem finansēšanas instrumentiem visā energoefektivitātes sektorā.

Moderators – Ivars Golsts

Prezentācija

1. Henrik Andersen, Direktors, KommuneKredit. KommuneKredit ir Dānijas finanšu institūcija, kas specializējusies pašvaldību sektora finansēšanas jautājumos.

Ievadvārdi diskusijai

1. Ievadvārdi no Sandas Liepiņas, Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētājas. Priekšlikumi privāto un publisko investīciju palielināšanai liela apjoma energoefektivitātes projektu īstenošanai.
2. Ievadvārdi no Nicholas Stancioff, *Funding for Future* izpilddirektora. Izaicinājumi privāto investīciju piesaistīšanai plaša mēroga ESKO projektu īstenošanai.

Jautājumi

1. Ziemeļvalstu modeļa piemērošana Latvijas situācijai plaša mēroga energoefektivitātes projektu īstenošanai pašvaldību sektorā. Ko varam mācīties un izmantot mūsu situācijai no Dānijas KommuneKredit piemēra?
2. Kā Dānijas pieredze varētu tikt izmantota, lai pašvaldību energoefektivitātes paaugstināšanai piesaistītu arī citus kapitāla avotus, piemēram, zaļās obligācijas, pensiju fondus u.c.?
3. Kādi ir izaicinājumi un kā būtu jāveido finanšu instrumenti, lai "atvērtu durvis" privāto investīciju piesaistei energoefektivitātes, tajā skaitā ESKO, projektiem?

Kopsavilkums par to, kā virzīties tālāk – likumdošanas aspekti un īpašās iniciatīvas praksē

Nobeiguma sesija . Nacionālais enerģētikas un klimata plāns (NEKP) 2030. gadam

NEKP projektā ir iezīmēti Latvijas enerģētikas un klimata politikas plāni līdz 2030. gadam, un tajā ir norādīti politikas attīstības virzieni, tostarp energoefektivitātes uzlabošanai Latvijā. Šīs sesijas mērķis ir mēģināt noskaidrot, kuri no paralēlajās sesijās noteiktajiem elementiem varētu būt būtiski plānā aprakstītās energoefektivitātes finansēšanas nākotnes stratēģijā, tostarp energoefektivitātes 2030. gada mērķu sasniegšanas finansēšanā, un gūt atgriezenisko saiti šajā jautājumā no ieinteresētajām pusēm.

Noslēguma paneļdiskusija

Pasākuma noslēguma paneļdiskusijā ir aicināti Ekonomikas ministrijas, Finanšu ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, pašvaldību un finanšu nozares pārstāvji, lai vienotos par praktiskiem soļiem, kas jāveic, lai attīstītu plaša mēroga energoefektivitātes paaugstināšanu privātajā un publiskajā sektorā.